

Arbeidsretten

Virksomhet

i

2012

Innholdsoversikt

FORORD	s. 3
NOEN NØKKELTALL	s. 4
1. KORT OM ARBEIDSRETTENS VIRKEOMRÅDE	s. 5
2. ARBEIDSRETTENS MEDLEMMER OG PERSONALE	s. 7
3. SAKER OG SAKSBEHANDLING	s. 9
4. ANNEN VIRKSOMHET	s. 13
5. SAMMENDRAG AV ARBEIDSRETTENS AVGJØRELSE I 2012	s. 15
6. VEDLEGG	s. 25
Vedlegg 1: Statistisk oversikt for året 2012	
Vedlegg 2: Medlemmer og varamedlemmer i Arbeidsretten per 1. januar 2012.	
Vedlegg 3: Medlemmer og varamedlemmer i Arbeidsretten per 1. september 2012.	

FORORD

Arbeidsrettens virksomhetsrapport for 2012 inneholder i hovedsak den samme informasjonen som rapporten for 2011. Rapporten er delt i fem hoveddeler:

Del 1, Kort om Arbeidsrettens virkeområde, inneholder informasjon om Arbeidsretten og om domstolens oppgaver.

Del 2, Arbeidsrettens medlemmer og personale, inneholder informasjon om Arbeidsrettens sammensetning og personalet ved rettens kontor.

Del 3, Saker og saksbehandling, inneholder informasjon om sakstilgangen i løpet av året og om saksbehandlingen. Videre gis sammenfattende merknader om sakstall og saksbehandlingstid samt beskrivelse av enkelte utviklingstrekk.

Del 4, Annen virksomhet, inneholder kortfattet informasjon om Arbeidsrettens bibliotek, rettens internasjonale kontakter og noen andre forhold.

Del 5, Sammendrag av Arbeidsrettens avgjørelser 2012, gir kort sammendrag av alle Arbeidsrettens dommer og andre begrunnede avgjørelser avsagt i 2012.

Vedleggene inneholder statistiske oversikter som belyser saksavviklingen i 2012 og oversikter over medlemmer og varamedlemmer av Arbeidsretten per 1. januar og 1. september 2012. For eldre statistikk vises det til tidligere virksomhetsrapporter.

Oslo, 1. mars 2013

Jakob Wahl (s.)
Arbeidsrettens leder

NOEN NØKKELTALL

	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003
Restanse ved begynnelsen av året:	22	24	34	38	36	33	40	37	37	45
Nye saker innkommet i løpet av året:	36	39	30	35	34	32	36	52	40	32
Totalt antall saker til behandling:	58	63	64	73	70	65	76	89	77	77
Antall saker avgjort i løpet av året:	41	41	40	39	32	29	43	49	40	40
Antall saker avgjort ved dom:	23	26	20	19	17	10	23	21	19	19
Restanse ved slutten av året:	17	22	24	34	38	36	33	40	37	37
Dager med hovedforhandling:		41	27	22	25	21	29	46	33	27

Gjennomsnittlig behandlingstid **for saker avgjort ved dom eller kjennelse:**

2012: 8 måneder 0 dager

2011: 8 måneder 14 dager

2010: 11 måneder 4 dager

2009: 16 måneder 28 dager

2008: 11 måneder 25 dager

2007: 10 måneder 25 dager

2006: 9 måneder 20 dager

2005: 10 måneder 22 dager

2004: 12 måneder 19 dager

2003: 15 måneder 4 dager

Sammenfattende bemerkninger: Antallet nye saker gikk noe ned i 2012 sammenlignet med 2011. Antallet avgjorte saker var imidlertid det samme. Antallet saker til behandling har gått ned fra 63 til 58. I tillegg til de 41 sakene som ble avgjort i 2012, var det én sak hvor hovedforhandlingen ble avholdt i 2012, men hvor dom først ble avsagt i januar 2013.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid gikk ned med 14 dager fra 2011 til 2012.

1. KORT OM ARBEIDSRETTENS VIRKEOMRÅDE

1.1 Grunntrekk

Arbeidsretten er en spesialdomstol for rettsvister mellom arbeidslivets organisasjoner om tariffavtaler og andre kollektivarbeidsrettslige spørsmål. Domstolen er lokalisert i Oslo og har hele landet som virkekrets. Arbeidsretten dømmer normalt i første og siste instans, slik at rettens avgjørelser er endelige.

Arbeidsretten er opprettet med virkning fra 1. januar 1916 med hjemmel i den første norske arbeidstvistloven av 1915. Behovet for en slik særdomstol var først og fremst begrunnet i at løsningen av tariffvister krevde rask behandling og særlig sakkyndighet. I dag er Arbeidsrettens virksomhet regulert av lov om arbeidstvister av 27. januar 2012 nr. 9 (*arbeidstvistloven*) som trådte i kraft 1. mars 2012, og i noen grad av lov om tjenestetvister av 18. juli 1958 nr. 2 (*tjenestetvistloven*).

1.2 Virkeområde

Arbeidsrettens myndighetsområde fremgår i hovedsak av arbeidstvistloven § 33 jf. § 1, § 8 og § 9. Domstolen behandler for det første tvister om tariffavtalers ”gyldighet, forståelse eller eksistens” og om ”krav som bygger på en tariffavtale”. I dette ligger det blant annet at tvister om hvorvidt det foreligger brudd på tariffavtaler hører til Arbeidsrettens kompetanseområde. Også saker om brudd på de lovbestemte fredspliktregler i arbeidstvistloven § 8 annet ledd jf. §§ 18 og 25 hører under Arbeidsretten. Videre avgjør Arbeidsretten saker om erstatningsansvar for tariffbrudd og ulovlig arbeidsstans. Arbeidsretten har eksklusiv domsmyndighet innenfor disse områdene. Dette innebærer at søksmål om slike spørsmål ikke kan bringes inn for de alminnelige domstoler.

Etter arbeidstvistloven § 34 første ledd kan Arbeidsretten også treffe avgjørelse i saker om individuelle krav som springer ut av en arbeidsavtale, forutsatt at avgjørelsen av disse kravene følger direkte av avgjørelsen av en tariffvist i samme sak. Tvister om slike krav hører i utgangspunktet under de alminnelige domstoler.

1.3 Arbeidsrettens sammensetning

I hver sak settes Arbeidsretten med syv dommere (arbeidstvistloven § 38). To av disse er oppnevnt etter innstilling fra arbeidstakerorganisasjoner, og to etter innstilling fra arbeidsgiverorganisasjoner. De tre øvrige er juridiske dommere (se nærmere del 2 nedenfor). Arbeidstvistloven åpner også for at de tre faste dommerne i Arbeidsretten under saksforberedelsen kan avgjøre spørsmål om inhabilitet, jf. arbeidstvistloven § 40 annet ledd.

1.4 Instansordningen

For de saker som faller inn under Arbeidsrettens domsmyndighet er Arbeidsretten første og siste instans. Arbeidsrettens dommer og de fleste andre typer avgjørelser er endelige og kan derfor ikke påankes, jf. arbeidstvistloven § 58 femte ledd. En dom kan ankes til Høyesterett til opphevelse på det grunnlag at saken ikke hører under Arbeidsrettens domsmyndighet. Enkelte typer kjennelser og beslutninger kan ankes til Høyesteretts ankeutvalg, jf. arbeidstvistloven § 58 første og annet ledd. Den nye arbeidstvistloven trådte i kraft 1. mars 2012. Med denne loven opphevet man ordningen med lokale arbeidsretter, med adgang til anke til Arbeidsretten.

1.5 Publisering av avgjørelser

Arbeidsrettens dommer og andre viktige avgjørelser har hvert år siden domstolen ble opprettet blitt utgitt i bokform under tittelen *Dommer og kjennelser av Arbeidsretten*. I de senere år har det vært forsinkelser i utgivelsesprosessen, men det arbeides jevnt med utgivelse av senere års samlinger. I 2012 ble det utgitt samlinger for 2007 og 2008, og arbeidet med samlinger for 2009–2012 fortsetter. Samlingene for 2007 og 2008 er også lagt ut som PDF-filer på Arbeidsrettens hjemmeside. Nyere avgjørelser blir lagt ut på Arbeidsrettens hjemmeside (www.arbeidsretten.no), mens alle avgjørelser tilbake til 1916 ligger på lovdatas betalingstjeneste (www.lovdata.no). Fra 2010 er Arbeidsrettens avgjørelser også tilgjengelige i abonnementsbasen til Gyldendal Rettsdata (www.retsdata.no), men inntil videre begrenset til senere års avgjørelser.

Sammendrag av Arbeidsrettens avgjørelser for 2012 er inntatt i del 5 nedenfor.

1.6 Kontaktopplysninger

Arbeidsretten har *kontorlokaler og rettssal* i Grensen 3, Oslo. *Postadressen* er: Arbeidsretten, Postboks 8015 Dep, 0030 Oslo. Henvendelser til rettens kontor kan også

gjøres pr. *telefon* (23 10 01 40), pr. *telefaks* (22 42 36 42) og pr. *e-post* (kontor@arbeidsretten.no). Arbeidsrettens hjemmeside er www.arbeidsretten.no.

2. ARBEIDSRETTENS MEDLEMMER OG PERSONALE

2.1 Arbeidsrettens medlemmer og varamedlemmer

Syv av dommerne er faste medlemmer av Arbeidsretten. I tillegg har retten en rekke varamedlemmer som trer inn ved forfall blant de faste dommerne. Varamedlemmer trer også inn i visse saker etter nærmere bestemmelser i arbeidstvistloven § 38 første ledd (se nedenfor, jf. også tjenestetvistloven § 25), og dessuten når noen av de faste dommerne er inhabile.

Tre av dommerne, herunder Arbeidsrettens leder og nestleder, blir oppnevnt av Kongen uten innstilling fra organisasjonene i arbeidslivet. Den midlertidige dommeren er konstituert, også denne uten innstilling fra organisasjonene. De øvrige fire dommerne blir oppnevnt av Kongen etter innstilling fra organisasjonene på arbeidstaker- og arbeidsgiversiden etter nærmere regler i arbeidstvistloven §§ 39 og tjenestetvistloven § 25. Retten blir satt med forskjellige lekdommere avhengig av om den behandler en sak etter arbeidstvistloven eller tjenestetvistloven, og også avhengig av partssammensetningen i den enkelte sak (arbeidstvistloven § 38 og tjenestetvistloven § 25).

Arbeidsrettens leder og nestleder og dommer er embetsmenn. Disse dommerne er knyttet til Arbeidsretten i full stilling. Resten av medlemmene har tjeneste som dommer i Arbeidsretten som verv eller bistilling og oppnevnes på åremål for tre år, sist fra 1. september 2011.

Når det gjelder Arbeidsrettens sammensetning ved inngangen til 2012 vises til vedlegg 3, som inneholder en oversikt over faste medlemmer og varamedlemmer for perioden fra 1. september 2011 til 31. august 2014.

2.2 Domstolens personale

Personalet ved Arbeidsrettens kontor bestod i 2012 av fire ansatte på heltid.

Stillingen som Arbeidsrettens leder var fra 1915 en bistilling, men er fra 1954 organisert som hovedstilling. Med virkning fra 1. september 1996 er også stillingen som Arbeidsrettens nestleder en hovedstilling. Fra 1997 til 2011 var det også en heltidsstilling som utreder ved Arbeidsrettens kontor, men denne ble avviklet og ved

ikrafttreddelsen av ny arbeidstvistlov 1. mars 2012 ble det opprettet et tredje dommerembete. Det er i tillegg en stilling som sekretær.

Det faste personalet var i 2012:

Arbeidsrettens leder:

Jakob Wahl

Arbeidsrettens nestleder:

Tron Løkken Sundet

Arbeidsrettens dommer:

Marit B. Frogner

Arbeidsrettens sekretær:

Tove Kirkeby Høgfoss

3. SAKER OG SAKSBEHANDLING

3.1 Innkomne saker, saker til behandling

I 2012 kom det inn **36** saker til Arbeidsretten. Fra 2011 ble det overført **24** saker som ikke var avgjort. I alt hadde Arbeidsretten **63** saker til behandling i 2012.

Sakene som kom inn i 2012 var stevninger til Arbeidsretten som første instans. Det ble i tillegg inngitt to begjæringer om gjenåpning av dommer avsagt av Arbeidsretten. Antallet innkomne saker i 2012 (36) gikk noe ned i forhold til 2011 (39), men er noe høyere enn saksinngangen i 2010 (30) og 2009 (35). Av de innkomne sakene ble én stevning returnert til saksøker fordi forhandlingskravet i arbeidstvistloven § 45 fjerde ledd ikke ble dokumentert oppfylt slik at stevningen kunne forkynnes overfor saksøkte.

Sakene som kom inn til Arbeidsretten i 2012 falt alle inn under arbeidstvistlovens område. Det var syv saker som gjaldt kommuner, fylkeskommuner og virksomheter med kommunal tilknytning (Spekter-området ikke medregnet).

Av de nye sakene i 2012 var det tre som gjaldt tillitsvalgtes rettigheter og plikter. Disse ble behandlet som prioriterte saker/hastesaker. Av disse tre sakene ble én forlikt under saksforberedelsen, mens Arbeidsrettens dom i den ene av de to øvrige sakene ble anket til Høyesterett.

De innkomne sakene i 2012 gjaldt ellers i det alt vesentlige tvister om tolkningen av tariffavtaler, og spørsmål om brudd på tariffavtaler. Som i de foregående årene gjaldt mange av sakene ulike typer spørsmål om lønn og andre økonomiske ytelser, for en del knyttet til arbeidstidsspørsmål.

Antall nye saker mellom LO og NHO med tilknyttede organisasjoner i 2012 var syv. I saker med andre motparter var NHO og tilknyttede organisasjoner part i totalt fem saker. LO med tilsluttede forbund var part i totalt ni saker med andre motparter enn NHO.

Sakene som kom inn i 2012 fordeler seg ellers mellom en rekke parter og tariffrelasjoner. Av arbeidstakerorganisasjonene utenom LO var forbund tilsluttet YS part i ni saker. På arbeidsgiversiden utenom NHO var KS part i seks saker, Norges Rederiforbund part i én sak og Spekter part i seks saker. Tretten av de nye sakene i 2012 omfattet frittstående forbund eller enkeltstående arbeidsgivere.

3.2 Avgjorte og overførte saker

I løpet av 2012 ble i alt **41** saker avgjort. Det stod igjen **17** saker som ble overført til behandling i 2013. Av disse sakene var én sak forhandlet, men dom ikke avsagt per 31. desember 2012.

De avgjorte sakene fordelte seg slik (tallene for 2011 i parentes):

- 26 saker ble avgjort ved dom (26).
- 1 sak ble hevet etter rettsforlik eller forlik under hovedforhandling (0).
- 0 saker ble nektet innbrakt direkte for Arbeidsretten (0).
- 18 saker ble hevet som frafalt eller forlikt før hovedforhandling (15).

Det totale antallet avgjorte saker i 2012 (41) var det samme som i 2011, og ligger omtrent på samme nivå som i 2003 og 2004. Det er også over gjennomsnittstallene for tiårsperioden 1991–2000 (38,9) og for femårsperioden 2003–2007 (40,2).

Antallet saker som ble avgjort ved dom (26) var det samme som i 2011.

Antallet saker som falt bort ved hevingskjennelse før hovedforhandling (15) er nær gjennomsnittet for tiåret 1997-2006 (17,5).

Antallet ikke avgjorte saker (17) som ble overført til 2013 er lavere enn gjennomsnittet for perioden 1991-2000 (22) og det laveste i perioden 2003–2011.

3.3 Saksbehandlingen og saksbehandlingstiden

I 2012 ble det gjennomført 25 muntlige forhandlinger. To saker om gjenåpning ble forent til skriftlig behandling.

Fra og med 2010 gjennomføres det i alle saker saksforberedende møter etter at tilsvar er inngitt. Dette gjennomføres vanligvis som telefonmøte. Det gjennomføres i tillegg ofte kortere telefonmøter senere i saksforberedelsen til avklaring av enkelte praktiske spørsmål knyttet til hovedforhandlingen.

Arbeidsretten gjennomførte i 2012 ingen befaringer og holdt ingen hovedforhandlinger utenfor Oslo.

Gjennomsnittlig faktisk hovedforhandlingstid for saker som ble avgjort i 2012, var 1,7 dager. Dette er på linje med det som har vært normalt de senere årene. Det tilsvarende tallet for 2010 var 1,35 dager.

Tallet for antall møter til hovedforhandling er det faktiske tallet på hovedforhandlinger. Tallet for berammede hovedforhandlingsdager i løpet av et år vil normalt være en del høyere. De hevingskjennelser som blir avsagt fordi saken er forlikt vil også omfatte saker som har vært berammet. Det var i 2011 som i tidligere år slik at når berammede hovedforhandlinger falt bort, skjedde det gjennomgående så kort tid før hovedforhandling at det ikke lot seg gjøre å beramme nye saker på de samme dagene. Det hender også at en hovedforhandling blir berammet over to dager, men blir avviklet på én dag.

Saksbehandlingstiden for saker som ble avgjort i 2012 ved dom eller hevet ved kjennelse, var i gjennomsnitt åtte måneder, regnet fra stevning kom inn til dom eller kjennelse ble avsagt, mens den i 2011 var 8 måneder og 14 dager, i 2010 var 11 måneder og 4 dager og i 2009 var 16 måneder og 28 dager. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i 2012 er dermed ytterligere redusert.

3.4 Sammenfatninger og utviklingstrekk

Antall innkomne saker

Antallet saker som kom inn til Arbeidsretten i 2012 (36) er noe lavere enn i foregående år (39 i 2011, men 30 i 2010), og er lavere enn gjennomsnittstallet for innkomne saker i tiårsperioden 1991-2000 (40). Det er ikke grunnlag for å konstatere noen klar tendens i retning av verken høyere eller lavere nivå på saksinngangen de senere år.

Antall saker til behandling pr. år

Det samlede antall saker til behandling i 2012 (58) var lavere enn de tre foregående årene. Til sammenligning var gjennomsnittstallet for antall saker til behandling i perioden 1993-2002 68 saker. Disse tallene utgjør summen av antallet uavviklede saker som ble overført fra året før og antallet nye saker pr. år.

Restansesituasjonen

Pr. 31. desember 2012 var restansetallet (17) lavere enn ved utgangen av 2011 (22).

Antallet avgjorte saker

Antallet saker avgjort ved dom eller kjennelse i 2012 (41) er det samme som i 2011, men lavere enn i 2005.

Saksbehandlingstiden

Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden i saker som ble avgjort ved dom eller hevet ved kjennelse gikk i 2012 ned i forhold til 2011. Det forholdsvis konsentrerte berammingsprogrammet for 2011 er også lagt til grunn for 2012, og gir grunn til å anta at Arbeidsretten etter hvert vil ha en saksbehandlingstid på gjennomsnittsnivået for perioden 1991-2000, som var ca. seks måneder.

Det bemerkes at den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden som fremgår foran er beregnet fra det tidspunkt stevning ble mottatt av Arbeidsretten til dom ble avsagt eller saken ved kjennelse ble hevet som forlikt. Arbeidstvistloven § 45 sjette ledd annet punktum, som trådte i kraft 1. mars 2012, bestemmer at hovedforhandling skal påbegynnes senest seks måneder etter at stevningen ble sendt til saksøkte. Beregningen etter § 45 sjette ledd annet punktum vil da gjelde en mer begrenset periode enn den som fremgår av oversikten foran.

Dersom det i de saker som ble avgjort ved dom gjøres fradrag for den tid som går med til kontroll av stevningen før den forkynnes for saksøkte og tidsrommet fra hovedforhandlingen ble påbegynt til dom ble avsagt, er det grunn til å tro at Arbeidsretten ikke har vesentlige avvik fra fristen på seks måneder. Det bemerkes at Arbeidsretten med ett unntak i 2012 har avsagt dommer innenfor lovens ordinære frist på fire uker. Da ny arbeidstvistlov trådte i kraft 1. mars 2012, er det i virksomhetsrapporten for 2012 ikke utarbeidet en særskilt beregning av om kravet etter § 45 sjette ledd annet punktum er oppfylt i alle saker. Virksomhetsrapporten for 2013 vil imidlertid ha et særlig avsnitt om denne fristregelen.

4. ANNEN VIRKSOMHET

4.1 Arbeidsrettens bibliotek

Arbeidsretten har et omfattende fagbibliotek med hovedvekt på norsk og internasjonal arbeidsrettslig litteratur. Biblioteket er tilgjengelig også for brukere utenfor retten. I 2011 ble det gjort enkelte nyanskaffelser og arbeidet med registrering i en ny søkbar database samt ommøblering i biblioteket vil bli ferdigstilt om kort tid. Arbeidet med oppdatering av biblioteket vil fortsette i 2013.

En oversikt over nyanskaffelser til biblioteket utgis ved årsslutt i form av en "Tilvektliste" for Arbeidsrettens bibliotek. Listen publiseres separat og sendes interesserte adressater.

4.2 Eksterne oppgaver og verv

Ved siden av domstolsarbeidet har Arbeidsrettens faglige personale en del andre arbeidsoppgaver og stillingsrelaterte verv. Dette arbeidet består i deltakelse i lovgivningsarbeid, undervisningsoppgaver, orienteringer for publikum mv. Dette er i hovedtrekk samme type aktivitet fra år til år. I 2012 startet man også opp et prosjekt knyttet til skriving av Arbeidsrettens historie og det har blitt opprettet en bredt sammensatt arbeidsgruppe for dette arbeidet.

Arbeidsrettens dommere deltar i annet arbeidsrettslig relevant arbeid, slik som veiledning av juridiske studenter som skriver masteroppgaver innenfor fagfeltet og sensur av eksamensoppgaver innenfor faget arbeidsrett ved fakultetene i Bergen og Oslo.

Både den ordinære virksomheten i Arbeidsretten og eksterne aktiviteter medfører deltakelse i nasjonale og internasjonale kurs, konferanser, seminarer m.v. Arbeidsrettens dommere deltok i 2012 på arbeidsrettsdommermøter i Stockholm, Berlin og København, og på arbeidsrettskongressen i Santiago i Chile. Arbeidsrettens dommere deltok også på kurs og holdt foredrag på kurs i regi av Juristenes Utdanningssenter i Sandefjord, Lofoten og Brüssel. Arbeidsrettens leder holdt også et innlegg i forbindelse med lanseringen av biografien om Paal Berg, og han deltok også under markeringen av Dommerforeningens 100 års jubileum.

Arbeidsrettens dommere gir også orienteringer om Arbeidsrettens virksomhet og omvisning i rettens lokaler til dem som måtte ønske det. I 2012 ble slik orientering og omvisning gitt til jurister fra Sivilombudsmannen, for deltakere på LO-skolen og for en delegasjon fra Uzbekistan.

I forbindelse med oppnevning av nye dommere for perioden 2011–2012, ble det avholdt en middag for avgåtte og nye faste og juridiske dommere i Arbeidsretten.

4.3 Lokale og utstyr

I 2012 ble det foretatt anskaffelser av noe nytt utstyr, blant annet bærbare PC-er til Arbeidsrettens dommere.

4.4 Likestilling

Foranlediget av den lovbestemte plikten til å redegjøre for likestillingssituasjonen i enheten, bemerkes at det ikke er satt i verk spesielle likestillingsfremmende tiltak i 2012. Dette må sees i sammenheng med at Arbeidsretten er en liten og spesialisert virksomhet. Per 31. desember 2012 var det ved kontoret ansatte to kvinner og to menn.

4.5 Økonomisituasjonen

I tildelingsbrev av 30. januar 2012 ble Arbeidsretten tildelt 9 400 000 kroner. Regnskapet for 2012 viste et forbruk på 8 966 129 kroner, som er et mindreforbruk på 433 871 kroner i forhold til budsjett. Refusjon fra NAV utgjør 101 694 kroner.

5. SAMMENDRAG AV ARBEIDSRETTENS AVGJØRELSER 2011

5.1 Dommer

Arbeidsrettens dom 30. januar 2012. Lederlønn. Prosess – forhandlingskravet.

Sentral Forbundsvis Særavtale 2404 pkt. 4.1 angir minimumstillegg for ledere i «brann- og redningstjeneste». Tvisten gjaldt om to personer ansatt i forebyggende avdeling i Ålesund Brannvesen KF var omfattet av bestemmelsen. Arbeidsrettens flertall bemerket at de tariffrettslige tolkningsmomentene ikke ga et entydig svar på om punkt 4.1 omfattet både beredskapsavdelingen og forebyggende avdeling. Ut fra den påstand som var nedlagt og de konkrete forholdene i saken, tok flertallet ikke stilling til det generelle tolkningsspørsmålet. På bakgrunn av blant annet organiseringen av branntjenesten i Ålesund og de to arbeidstakernes arbeidsoppgaver kom flertallet under tvil til at punkt 4.1 fikk anvendelse. Særskilte merknader om forhandlingskravet i arbeidstvistloven av 1927 § 18 nr. 2. Dissens 5–2.

Arbeidsrettens dom 1. februar 2012. Permisjon.

Hovedavtalen LO-Spekter § 26 første ledd bokstav b og § 52 første ledd bokstav c gir rett til fri med lønn for «ansatte» og for «tillitsvalgte» ved deltakelse på «organisasjonsfaglige kurs» som «arrangeres av vedkommende forbund/forening». Bestemmelsen oppstiller en rekke vilkår for at det skal gis rett til tjenestefri, og vurderingen av om et vilkår er oppfylt kan til dels overlappe med vurderingen av de øvrige vilkårene som oppstilles. Spørsmålet i saken var om deltakelse på NTLs kurs om pensjon ga rett til fri med lønn. Arbeidsretten kom til at kurset ikke var arrangert av «vedkommende forbund/forening», det vil si ikke var et kurs i regi av NTL. Det var på den bakgrunn ikke nødvendig for Arbeidsretten å gå inn på spørsmål om krav til målgruppe, til kursets innhold eller til sammenhengen mellom disse vilkårene.

Arbeidsrettens dom 8. februar 2012. Lønn – ventetidstillegg.

Overenskomst mellom Norges Rederiforbund og Sammenslutningen av fagorganiserte i energisektoren for flyttbare offshoreinnretninger samt plattformboring m.v. på permanent plasserte innretninger på norsk kontinentalsokkel har i punkt 6.4.1 bestemmelser om kompensasjon for reise/venting ved transport mellom losji og arbeidssted (ventetidstillegg). Arbeidsretten kom til bestemmelsen regulerte tilfeller

hvor arbeidstakeren i oppholdsperioden er innlosjert på et annet sted enn der arbeidet utføres. Bestemmelsen fikk derfor ikke anvendelse ved forsinket utreise i forbindelse med oppstart av oppholdsperioden.

Arbeidsrettens dom 6. mars 2012. Avskjed – tillitsvalgt.

Avskjed av tillitsvalgt ble kjent tariffstridig og ugyldig. Den tillitsvalgt var avskjediget på grunn av ulegitimert fravær. Vedkommende hadde tidligere mottatt advarsler for ulegitimert fravær. Arbeidsretten kom til at avskjeden var i strid med Hovedavtalen LO-NHO § 6-11. Etter Hovedavtalen § 6-11 kan oppsigelse eller avskjed av tillitsvalgt ikke skje uten saklig grunn. De forhold som var påberopt fra arbeidsgivers side kunne ikke anses som vesentlig mislighold. Etter Hovedavtalen § 6-11 tredje ledd får bestemmelsene i arbeidsmiljøloven kap. 15–17 tilsvarende anvendelse. Avskjeden kunne heller ikke opprettholdes som saklig oppsigelse, og det var ikke grunnlag for opphør av arbeidsforholdet. Uttalelser om Arbeidsrettens kompetanse til å avsi dom for at avskjeden var ugyldig. Arbeidsgiver ble dømt til å betale erstatning. Det var ikke grunnlag for å holde NHO solidarisk ansvarlig for erstatningen. De saksøkte fikk ikke medhold i påstand om avskjæring av saksøkers anførsler om saksbehandlingsfeil. (Anke til Høyesterett forkastet, jf. Rt. 2012 side 1702).

Arbeidsrettens dom 27. mars 2012. Lønnstillegg – mellomoppgjør.

Frisøroverenskomsten mellom LO/Fagforbundet og NHO/NHO Håndverk 2010-2012 er en minstelønnsavtale. Ved hovedoppgjøret i 2010 ble partene enige om nye minstelønnsseter fra 1. juni 2010 og en ytterligere heving av satsene fra 1. april 2011. Ved mellomoppgjøret i 2011 kom LO og NHO til enighet om at det skulle gis et generelt tillegg på alle overenskomstene på to kroner fra 1. april 2011. Arbeidsrettens flertall kom til at det generelle tillegget som ble avtalt ved mellomoppgjøret i 2011, måtte legges på de minstelønnssetene som var avtalt ved hovedoppgjøret i 2010 med virkning fra 1. april 2011. Arbeidsretten kom enstemmig til at det ikke grunnlag for å avsi dom for at NHO og NHO Håndverk hadde opptrådt tariffstridig. Dissens 4–3 i spørsmålet om det generelle tillegget skulle legges på minstelønnssetene fra 1. april 2011.

Arbeidsrettens dom 24. april 2012. Lønnsregulering.

Verkstedsoverenskomsten for Forsvaret for tariffperioden 1. april 2010 til og med 31. mars 2012 har i § 7.4 bestemmelser om forhandling om lønn dersom lønnsnivået er skjevt i forhold til sammenlignbare bedrifter i distriktet. I § 7.4 andre ledd presiseres det at spørsmålet om hvilke bedrifter som var sammenlignbare, skal drøftes med de lokale tillitsvalgte. Spørsmålet var om de sentrale parter var bundet av de lokale parter valg

av hvilke bedrifter som var sammenlignbare bedrifter. Arbeidsretten kom på grunnlag av ordlyd og praksis til at den lokale enigheten ikke var bindende, men dannet et utgangspunkt for de sentrale parters behandling av saken.

Arbeidsrettens dom 26. april 2012. Sykelønn.

Hovedtariffavtalen Delta–PBL har i punkt 8 bestemmelser om sykelønn. Spørsmålet var om retten til sykelønn var betinget av at arbeidstaker hadde krav på tilsvarende stønad fra folketrygden, slik at arbeidsgiveren fikk refusjon helt eller delvis for kostnadene. Arbeidsrettens flertall kom på bakgrunn av tariffavtalens ordlyd og historikk til at retten til sykelønn ikke forutsatte at arbeidstakeren hadde krav på tilsvarende stønad fra folketrygden. Dissens 6–1.

Arbeidsrettens dom 15. mai 2012. Verkstedsoverenskomsten. Overtidsgodtgjørelse.

Verkstedsoverenskomsten mellom NHO/Norsk Industri og LO/Fellesforbundet (VO) 2010–2012 (VO) punkt 9.1.3 bestemmer at for arbeid på frilørdag og andre avtalte fridager betales arbeidstaker som skulle hatt fri et tillegg på 50 %, eventuelt 100 %. Det var inngått særavtale om timeregistrering og timeforskyvning i bedriften. Spørsmålet i saken var om ansatte som hadde avtalt å ta ut fritid etter den lokale særavtalen hadde krav på overtidsgodtgjørelse på dager de etter avtale med bedriften likevel hadde arbeidet. Arbeidsretten kom enstemmig til at det ikke forelå rett til overtidsgodtgjørelse. VO kunne ikke forstås slik at partene var forhindret fra å endre en tidligere avtale om uttak av fritid. Det var ikke naturlig å karakterisere dette som arbeid på «andre avtalte fridager». Arbeidsretten tok ikke stilling til om VO punkt 9.1.3 måtte forstås slik at bestemmelsen *kun* omfattet arbeid på dager som var fridager etter den kollektivt avtalte «arbeidstidsordningen».

Arbeidsrettens dom 31. mai 2012. Kompensasjon for deltakelse i møter.

Avtale for arbeidstakere på mobile offshoreinnretninger mm. 2010–2012 har i § 8 bestemmelser om «Møter og konsultasjoner» som gir ansatte rett til særskilt godtgjørelse for medgått møtetid. SAFE gjorde forgjeves gjeldende at deltakelse på såkalte preskiftmøter – erfaringsoverføringsmøter i forbindelse med skiftbytte – skulle kompenseres i medhold av denne bestemmelsen. Arbeidsretten kom til at deltakelse på slike møter er kompensert gjennom avtalens punkt 7 «Natt tillegg». Arbeidsretten fant ikke grunn til å ta stilling til om deltakelse på preskiftmøter var frivillige eller ikke.

Arbeidsrettens dom 2. juli 2012. Avisbudavtalens virkeområde. Informasjons- og drøftelsesplikt

Avisbudavtalen mellom NHO/Mediebedriftenes Landsforening og LO/Norsk Transportarbeiderforbund fikk ikke anvendelse for distribusjon av reklamemateriell i et nytt distribusjonsnett. Arbeidsretten kom til at bestemmelsen lest i sammenheng og avtalens bakgrunn tilsa at det måtte ligge et avisabonnement i bunn. Informasjons- og drøftelsesplikten etter Hovedavtalen kapittel 9, inkludert §§ 9-4, 9-6 og 9-14, var ikke brutt. De tillitsvalgte hadde fått tilstrekkelig tid til å fremme sine synspunkter.

Arbeidsrettens dom 3. juli 2012. Arbeidstid

Oljeoverenskomsten mellom NHO/OLF/Norsk Industri og YS/ SAFE/Parat/Negotia bestemmer i punkt 4.1 at arbeidstiden er som fastsatt i bilag 3 til overenskomsten, «Nedsettelse av arbeidstiden pr. 1.1.1987». Spørsmålet var om overenskomsten åpnet for lokale særavtaler med gjennomsnittlig ukentlig arbeidstid under det som var fastsatt i arbeidstidsbilaget. Arbeidsrettens flertall kom til at det ville være tariffstridig å innføre helkontinuerlig skiftordning med gjennomsnittlig ukentlig arbeidstid under 33,6 timer per uke. Merknader om betydningen av at det i virksomheten i lang tid var praktisert avvikende ordninger.

Arbeidsrettens dom 31. august 2012. Arbeidskamp.

Under tariffforhandlingene i 2012 mellom NHO/OLF og LO/IE for Operatøravtalen, Forpleiningsavtalen og Borebedriftsavtalen, ble det gitt plassoppsigelser og plassfratredelser for Operatøravtalen og Forpleiningsavtalen. Regjeringen varslet 9. juli 2012 at det ville bli vedtatt tvungen lønnsnemnd. Streiken ble da avsluttet. LO/IE varslet deretter plassoppsigelse for Borebedriftsavtalen. Spørsmålet var om LO/IE hadde rett til å iverksette streik for denne avtalen. Partene var enige om at vilkårene i arbeidstvistloven § 8 andre ledd formelt sett var oppfylt, og at vedtaket om tvungen lønnsnemnd ikke omfattet Borebedriftsavtalen. Arbeidsretten kom til at det ikke var holdepunkter i partenes forutsetninger, tariffhistorikk eller forhandlingspraksis for å legge til grunn at LO/IE var avskåret fra å iverksette streik for Borebedriftsavtalen.

Arbeidsrettens dom 7. september 2012. Særavtale. Nettundervisning. Lønn.

Mellom Hordaland fylkeskommune og lærerorganisasjonene, herunder NITO, var det inngått særavtale om fastsettelse av tidsressurser og lønn ved ansvar for nettbasert undervisning (Nettlæreravtalen). Arbeidsrettens flertall kom til at Nettlæreravtalen fikk anvendelse ved det treårige nettbaserte studiet i Maskinteknikk og prosessteknikk ved

Bergen tekniske fagskole. Kompensasjonen måtte beregnes ut fra antall nettbaserte kurs/fag det var undervist i. Dissens 5–2.

Arbeidsrettens dom 28. september 2012. Permisjon.

Overenskomsten mellom Fagforbundet og Oslo kommune for tariffperioden 2010–2012 har i kapitlene 4 og 5 bestemmelser om rett til lønn under sykdom og om rettigheter ved yrkesskade, herunder om rett til fri med lønn. Spørsmålet i saken var om yrkesskadet arbeidstaker som ikke kan utføre sitt arbeid har rett til tjenestefri med lønn i inntil to år i tillegg til rett til lønn under sykdom i inntil ett år – det vil si permisjon i til sammen tre år. Arbeidsretten kom til at retten til tjenestefri med lønn i inntil to år etter Overenskomsten kapittel 5 ikke kom i tillegg til retten til sykelønn i inntil ett år etter Overenskomsten kapittel 4. Bestemmelsens ordlyd talte ikke entydig for den tolkning Fagforbundet gjorde gjeldende, og kommunens tolkning hadde støtte i tariffhistorikken.

Arbeidsrettens dom 5. november 2012. Arbeidstid. Lønn.

Etter Hovedtariffavtalen mellom LO/Fagforbundet og KS punkt 4.3.1 er vakt på vaktrom passiv arbeidstid som avlønnes 1:3. Spørsmålet i saken var om det var tariffstridig at det ved Klokkartunet bokollektiv i Bremanger kommune i perioden februar 2009 til mars 2010 i den passive vakten ble gjennomført planlagt tilsyn med en beboer. Arbeidsrettens flertall (4 dommere) kom til at Hovedtariffavtalen tillater kortvarige eller tilfeldige avbrudd i den hvilende vakten, men at den konkrete ordningen som var gjennomført i Bremanger kommune lå utenfor det bestemmelsen åpnet for. Arbeidsretten kom enstemmig til at konsekvensen av det tariffstridige forholdet var at den hvilende vakten i sin helhet var å anse som aktiv arbeidstid. Det var ikke grunnlag for å begrense etterbetalingsplikten fordi arbeidsgiver kunne ha omdefinert deler av vakten til aktiv arbeidstid.

Arbeidsrettens dom 5. november 2012. Tillitsvalgt – fratreden fra vervet. Sakskostnader.

Hovedavtalen mellom Spekter og Norsk Flygelederforening (NFF) § 53 bestemmer at arbeidsgiver kan kreve at tillitsvalgt som har gjort «seg skyldig i grovt brudd på sine plikter etter hovedavtalen» skal fratre sitt verv. Arbeidsgiver gjorde gjeldende at den tillitsvalgte hadde fremsatt trusler overfor arbeidsgiver, og at han hadde tilskyndet/oppfordret medlemmene til ulovlige aksjoner i form av overtidsnekt. Arbeidsretten kom enstemmig til at den tillitsvalgte i brev til arbeidsgiver hadde truet med «annen arbeidskamp» i form av overtidsvegring fra medlemmenes side i den kommende tariffperiode dersom krav som ble fremsatt i forbindelse med

lønnsforhandlinger/mekling ikke ble etterkommet. Arbeidsretten fant ikke grunn til å ta stilling til hvorvidt den tillitsvalgte hadde tilskyndet til ulovlige aksjoner eller hvorvidt det faktisk hadde blitt gjennomført ulovlige aksjoner. NFF ble dømt til å betale sakskostnader.

Arbeidsrettens dom 9. november 2012. Overtidsbetaling. Kurs.

Etter Overenskomst for offshoreinnretninger samt boring og forpleining på permanent plasserte innretninger mellom NR og LO/Industri Energi punkt 4.1 fastsettes lønnen til forpleiningssjef på individuell basis. Etter punkt 3.5 er forpleiningssjefene blant annet ikke omfattet av arbeidsmiljølovens arbeidstidsbestemmelser, og de må selv organisere nødvendige hviletid. Ved deltakelse på pålagte kurs i den ansattes «fritid på sokkelen» bestemmer punkt 9.2 at den ansatte skal godtgjøres for medgått tid med overtidsbetaling. Arbeidsretten kom til at forpleiningssjefer ikke har rett til overtidsgodtgjørelse ved deltakelse på pålagt førstehjelpsopplæring offshore. Vilåret om at kurset måtte foregå i den ansattes «fritid» var ikke oppfylt. Kurset inngikk i forpleiningssjefens oppgaver, og deltakelse på førstehjelpskurs offshore var kompensert gjennom den fastsatte lønnen.

Arbeidsrettens dom 26. november 2012. Forhandlingstidspunkt. Særavtale.

Oljeoverenskomsten mellom NHO/OLF og YS/SAFE/Parat/Negotia punkt 3.6 har bestemmelse om årlig lønnsvurdering. Før den årlige lønnsreguleringen skal det avholdes forhandlinger mellom bedriften og de tillitsvalgte. Spørsmålet i saken var om punkt 3.6 skulle forstås slik at det ved den årlige lønnsreguleringen skulle forhandles samtidig for alle organiserte arbeidstakere som var omfattet av overenskomsten. Etter særavtale ved bedriften var lønnsregulering 1. juni for operatørene og 1. januar for funksjonærene. Det var ulike lønnssystem, og det ble forhandlet med de tillitsvalgte på sommeren for operatørene og på høsten/vinteren for funksjonærene. Arbeidsretten kom til at overenskomsten punkt 3.6 ikke kunne forstås slik at det måtte forhandles samtidig for alle som var omfattet av overenskomsten.

Arbeidsrettens dom 26. november 2012. Arbeidstid.

Oslo universitetssykehus HF (OUS) etablerte i 2011 strålebehandling ved Ullevål i tidsrommet 17.00–20.00. Spørsmålet var om ordningen var i strid med Overenskomst del B mellom Tekna og OUS. Etter overenskomsten punkt 3.2 skal arbeidstiden i den utstrekning det er mulig legges i tidsrommet mellom kl. 07.00 og 17.00 og fortrinnsvis fordeles på de fem første dagene per uke. Etter andre ledd kan det blant annet av hensyn til pasientbehandling fastsettes behandlingstilbud utover første ledd. Det fremgikk av

merknad til bestemmelsen i felles protokoll at hensikten med 3.2 andre ledd ikke var å endre dagens ordninger eller praksis, og at partene var enige om at behovet ut over hovedregelen i første ledd var lite og skal nyttes kun «unntaksvis». Arbeidsrettens flertall kom til at den arbeidstidsordningen som var etablert ved Ullevål ikke var i strid med overenskomsten punkt 3.2 sammenholdt med merknaden. Dissens 6-1.

Arbeidsrettens dom 28. november 2012. Tariffavtalers omfang. Prosess – partsevne. EØS-rett

Oljeserviceavtalen mellom NHO/Norsk olje og Gass – LO/Industri Energi (OSA) punkt 2.3.1 bestemmer at for utenlandsk personell ansatt på internasjonale betingelser skal arbeid innenfor avtalens virkeområde kunne foretas til kompensasjon som ut fra en helhetsvurdering koster arbeidsgiver like mye som det som totalt tilkommer en ansatt omfattet av OSA. Spørsmålet i saken var om bestemmelsen fikk anvendelse i tilfeller hvor arbeidet innenfor avtalens område ble utført i form av underentreprise eller ved innleie av arbeidstakere, illustrert ved virksomheten i selskapene Subsea og Technip. Arbeidsretten kom til at forutsetningen for anvendelse av OSA punkt 2.3.1 var at arbeidstakerne var omfattet av OSA punkt 2.1.1. Bestemmelsen fikk da ikke anvendelse i tilfeller hvor ansatte i et konserns bemanningsselskap arbeidet på konsernets fartøy eller hvor det norske selskapet fikk utført arbeid ved at et fartøy fra konsernet ble satt til å utføre arbeidet. Gjennomføringen av prosjekter i Subsea og Technip var da eksempler på arbeid som falt utenfor punkt 2.3.1. Saken var ikke lagt opp med sikte på avklaring av OSAs ufravikelighetsvirkninger for øvrig eller av hva som skal til for at det i OSAs forstand forelå et dobbelt ansettelsesforhold. Ut fra det resultat Arbeidsretten kom til, var det ikke nødvendig å ta stilling til de EØS-rettslige spørsmålene saken kunne ha reist.

Arbeidsrettens dom 17. desember 2012. Lønnsspørsmål. Overtid

Overenskomst mellom Landsorganisasjonen i Norge (LO)/Industri Energi (IE) på den ene siden og Norges Rederiforbund (NR) på den andre siden for flyttbare offshoreinnretninger mv. har i punkt 3.3 femte ledd bestemmelser om at den som møter frem på fremmøtested til avtalt tid opptjener lønn mv. som om de har vært i arbeid på fartøyet etter planen. Punkt 3.3 tredje setning bestemmer at dette også gjelder for personell som utkalles utenom egen arbeidsplan. Saken gjaldt spørsmål om anvendelse av bestemmelsen i tilfeller hvor oppholdsperioder utenom egen arbeidsplan blir kansellert etter at den ansatte har møtt frem på fremmøtestedet. Arbeidsretten kom til at bestemmelsen om rett til lønn mv. og dekning av oppholds- og forpleiningsutgifter kom til anvendelse i tilfeller hvor oppholdsperioden kanselleres etter at den ansatte har møtt frem på fremmøtestedet. Det var ikke grunnlag for å oppstille noen begrensninger eller

ytterligere vilkår for retten til lønn for slike oppholdsperioder etter punkt 3.3 femte avsnitt tredje jf. første setning.

Arbeidsrettens dom 17. desember 2012. Tariffavtale – gyldighet – diskriminering - likestilling. Deltidsarbeid.

Som bilag til overenskomsten mellom NHO/SAS og Norsk Kabinforening (NKF) var det avtalt at inntil 20 % av arbeidskraftbehovet i kabinen kunne tilsettes i deltidsstillinger i en ressurspool i inntil 28 % stillingsgrad. Tilsvarende ordning gjaldt ikke for pilotene. NKF gjorde gjeldende at en ressurspoolordning for kabinansatte, hvor 83 % er kvinner, uten en tilsvarende ordning for pilotene, hvor 98 % er menn, representerer ulovlig indirekte forskjellsbehandling, jf. likestillingsloven § 3. Det ble også anført at ordningen var i strid med Overenskomstens egen likestillingsbestemmelse, og at arbeidsgiver ikke hadde oppfylt sin aktivitetsplikt etter likestillingsloven § 1a. Arbeidsretten kom enstemmig til at ordningen representerte indirekte forskjellsbehandling, men at den var tillatt idet den hadde et saklig formål og var egnet, nødvendig og ikke uforholdsmessig inngripende i forhold til formålet. Lagt vekt på at ressurspoolen dekket SAS' behov for arbeidskraft slik at de ordinært ansatte i kabinen skulle få fire ukers sammenhengende ferie og bedre plassering av øvrig ferie/fridager. Tilsvarende ordning gjaldt ikke for pilotene. Arbeidsmønsteret for øvrig for pilotene var mindre gunstig enn for de kabinansatte. Lagt vekt på at ordningen ikke ensidig tilgodeså arbeidsgivers interesser, og at NKF ved å inngå avtalen selv hadde foretatt et bevisst valg hvor hensynet til de ordinært ansatte hadde vært sentralt. Arbeidsrettens fant at partene gjennom Overenskomstens likestillingsbestemmelse ikke hadde avtalt noe annet enn hva som følger av likestillingsloven § 3. Arbeidsretten fant ikke at påstått manglende oppfyllelse av arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillingsloven § 1a var av betydning for spørsmålet om avtalens gyldighet.

5.2 Begrunnede kjennelser og beslutninger

Arbeidsrettens kjennelse 19. mars 2012. Prosess. Rettskraft. Sakskostnader.

LO Stat tok 25. oktober 2011 ut stevning for Arbeidsretten med påstand om at det var tariffstridig at ansatte i Buf-etat som hadde hvilende beredskapsvakt ikke fikk full tarifflønn for arbeid som i henhold til arbeidskontrakten og arbeidstidsregnskapet utgjorde 100 % stilling. Arbeidsrettens flertall (fem dommere) kom til at saken måtte avvises fordi tvistespørsmålet var rettskraftig avgjort ved Arbeidsrettens dom 11. februar 2010 (ARD-2010-4). Sakskostnader ikke tilkjent. Merknader om krav til innlevering av kostnadsoppgave som vilkår for å tilkjenne sakskostnader, jf. tvisteloven § 20-5.

Arbeidsrettens kjennelse 31. mars 2012. Prosess. Inhabilitet.

To dommere som hadde eiereinteresser i tre private barnehager, ble kjent inhabile i tvist om forståelsen av Hovedtariffavtalen Delta-PBL. Blant annet vist til at PBL i den konkrete saken med styrke hadde anført at Deltas fortolkning av tariffavtalen ville få alvorlige økonomiske konsekvenser for medlemsbedriftene i PBL.

Arbeidsrettens kjennelse og beslutning 25. mai 2012. Prosess. Bevisfremleggelse. Stansing. Oppdeling av pådømmelse. Forhandlingskravet.

I tvist om avskjed av tillitsvalgt ble det begjært deling av forhandlinger og pådømmelse, samt stansing av saken. Arbeidsretten kom til at det ikke var hensiktsmessig med deling av forhandlinger og pådømmelse, og at det ikke var grunnlag for stansing. Merknader om adgangen til å fremlegge skriftlige forklaringer, og at tvisteloven § 21-12 gjelder tilsvarende for Arbeidsretten, og om kravet til tvisteforhandlinger etter arbeidstvistloven § 45.

Arbeidsrettens kjennelse 28. september 2012. Prosess. Bevistilgang.

I tvist om begjæring om at tillitsvalgt skulle fratre sitt verv, ble det provosert fremlagt utskrift av e-postkorrespondanse tekstmeldinger. Saksøkers begjæring førte delvis frem, mens saksøktes begjæring ble forkastet. Arbeidsretten påla fremleggelse av deler av e-postkorrespondansen for så vidt gjaldt bestemte temaer. Merknader om behandlingsform og om enkelte generelle spørsmål om dokumentfremleggelse.

Arbeidsrettens kjennelse 27. november 2012. Prosess. Gjenåpning. Sakskostnader.

KS fremsatte begjæringer om gjenåpning av Arbeidsrettens dommer avsagt 7. november 2003 og 24. mars 2011 under henvisning til at nye bevis. Arbeidsretten kom til at begjæringene ikke kunne tas til følge da det var dokumenter som burde vært gjort gjeldende under den ordinære behandlingen av saken, jf. tvisteloven § 31-5 andre ledd. De nye dokumentene ble funnet i forbindelse med flytting og nyregistrering av KS' arkiv. KS ville med en bedre ordning av sitt arkiv ha funnet dokumentene i forbindelse med de ordinære behandlingene av sakene, og KS måtte ha risikoen for dette. Generelle merknader om vilkårene for gjenåpning av Arbeidsrettens avgjørelser

og om anvendelse av tvistelovens regler. Sakskostnader ble ikke tilkjent på grunn av de spørsmål som var reist om anvendelse av tvistelovens regler om gjenåpning.

Vedlegg 1

Arbeidsretten

Statistisk oversikt for
året 2012

A		<u>Møter</u>	
	Offentlige møter til hovedforhandling		25
	Befaringer		0
	Møter til rådslagning og domsavsigelser		21
	Totalt antall møter i løpet av året		49
B		<u>Saker</u>	
	Saker overført fra 2011		22
	Saker innkommet i løpet av året		36
	Totalt antall saker til behandling		58
C		<u>Av disse er:</u>	
	Frafalt eller forlikt før hovedforhandling, hevet ved kjennelse		17
	Forlikt under rettsmøte, hevet ved kjennelse		1
	Overført til lokal arbeidsrett, atvl. § 7 nr. 4		0
	Samtykke til direkte innbringelse etter atvl. § 7 nr. 5 ikke gitt		0
	Avgjort ved dom eller kjennelse		23
	Totalt antall saker avgjort i løpet av året		41
	Antall saker som er ført over til 2013		17

Vedlegg 2

**MEDLEMMER OG VARAMEDLEMMER AV ARBEIDSRETEN PER
1. JANUAR 2012***I faste stillinger:*

<i>Arbeidsrettens leder:</i>	Jakob Wahl, Røyken
<i>Arbeidsrettens nestleder:</i>	Tron Løkken Sundet, Oslo
<i>Konstituert dommer:</i>	Marit B. Frogner, Oslo

Ved kongelig resolusjon 10. juni 2011 ble disse oppnevnt som medlemmer og varamedlemmer av Arbeidsretten for perioden 1. september 2011 til 31. august 2014:

Som medlemmer ved behandling etter arbeidstvistloven

1. Tove Stangnes, Kongsvinger
2. Kjell Bjørndalen, Øvre Eiker (LO)
3. Terje Solberg, Moss (NHO)
4. Lars Chr. Berge, Bærum (NHO)

Som medlemmer ved behandling etter tjenestetvistloven

1. Morten Øye, Frogn (LO Stat) (ny)
2. Turid Lilleheie, Drammen (LO Stat) (ny)
3. Kjell Otto Bjørnå, Bærum
4. Ingrid Haugen, Oslo

Som varamedlemmer for leder Jakob Wahl, nestleder Tron Løkken Sundet og konst. dommer Marit Bjørånesset Frogner:

1. Lagdommer Hedda Remen, Bærum
2. Lagdommer Eirik Akerlie, Oslo
3. Pensjonert høyesterettsdommer Trond Dolva, Asker
4. Spesialrådgiver Georg Fredrik Rieber-Mohn, Ringerike
5. Lagdommer Sveinung Koslung, Oslo
6. Professor Asbjørn Kjønsstad, Oslo
7. Pensjonert høyesterettsdommer Karenanne Gussgard, Bærum
8. Pensjonert høyesterettsdommer Kirsti Coward, Oslo
9. Pensjonert høyesterettsdommer Lars Oftedal Broch, Oslo
10. Pensjonert høyesterettsdommer Karin M. Bruzelius, Oslo
11. Pensjonert høyesterettsdommer Eilert Stang Lund, Oslo
12. Lagdommer Tone Aasgaard, Oslo

Som varamedlemmer for Tove Stangnes og Kjell Bjørndalen:

1. Per Østvold, Oslo (LO)
2. Arnfinn Nilsen, Bamble (LO)
3. Hildegunn Brune, Stranda (LO)
4. Finn Erik Thoresen, Oslo (LO)
5. Gerd Torkildson, Førde (Unio)
6. Dag Søgaaard, Elverum (Unio)
7. Laila-Brith Josefsen, Fredrikstad (Unio)
8. Kristin Kvaalen, Porsgrunn (Unio)
9. Bjarne Harald Wik, Rælingen (Unio)
10. Ingunn Alver, Askøy (Unio)
11. Didrik Coucheron, Bærum (YS)
12. Flemming Otto Hansen, Horten (YS)
13. John Giæver, Oslo (YS)
14. Kenneth Hatteberg, Fjell (YS)
15. Anne Berit Tandberg, Lier (Akademikerne)
16. Svein Nordenson, Oslo (Akademikerne)
17. Hilde Møllerstad, Bærum (Akademikerne)
18. Julius Okkenhaug, Skedsmo (Akademikerne)
19. Rolf Jacobsen, Asker (Akademikerne)
20. Roger Johansen, Sarpsborg (NITO)
21. Lisbeth Andersen, Tromsø (NITO)
22. Svein Erik Andersen, Kristiansand (NITO)
23. Gry Andersen, Tromsø (NITO)

Som varamedlemmer for Terje Solberg og Lars Chr. Berge:

1. Tore Ulleberg, Stavanger (NHO)
2. Jostein Gaasemyr, Oslo (NHO)
3. Axel Thuve, Bærum (NHO)
4. Bjørg Hjelmås, Oslo (NHO)
5. Helge Bjørneby, Halden (NHO)
6. Ingrid Johansen, Fredrikstad (NHO)
7. Sigbjørn Eikefjord, Hamar (KS)
8. Sunniva Berntsen, Bærum (KS)
9. Arne Nils Johansen, Harstad (KS)
10. Bente Svendsgam, Drangedal (KS)
11. Harald Røed, Fjell (KS)
12. Astrid Sommerstad, Kongsberg (KS)
13. Per Chr. Andersen, Sandefjord (KS)
14. Roy S. Vabog, Sandefjord (KS)
15. Thor Boger, Ski (Spekter)
16. Roald Andreas Mikkelsen, Oslo (Spekter)
17. Randi Johanne Løvland, Oslo (Spekter)
18. Karin Ask-Henriksen, Drammen (Spekter)
19. Hilde Brit Christiansen, Stavanger (Spekter)
20. Thor Johansen, Ås (Spekter)
21. Gro Sørbo, Hamar (Spekter)
22. Rolv Eldar Økland, Asker (Spekter)

23. Sten Aage Østby, Oslo (HSH)
24. Wendla Cathrine Faye Lødrup, Bærum (HSH)
25. Thorstein Larsen, Skedsmo (HSH)
26. Christina Styrvold Wiggen, Bærum (HSH)
27. Jan Lillevik, Bergen (HSH)
28. Karin Elisabeth Holme, Ski (HSH)
29. Inger Elisabeth Meyer, Asker (HSH)
30. Kjersti Solheim Johansen, Bærum (HSH)
31. Tom Sverre Vadholm, Oslo (Norges Rederiforbund)
32. Lisbeth Andersen, Oslo (Finansnæringens Arbeidsgiverforening)
33. Odd Audun Granås, Oslo (Finansnæringens Arbeidsgiverforening)
34. Synneva Kjærsteen Vethe, Oslo (Finansnæringens Arbeidsgiverforening)
35. Rune Lindnes, Lindås (Finansnæringens Arbeidsgiverforening)
36. Christel Aase Hovrind, Lier (Finansnæringens Arbeidsgiverforening)
37. Bente Rebnor, Fjell (Finansnæringens Arbeidsgiverforening)
38. Lars Kåre Smith, Oslo (Finansnæringens Arbeidsgiverforening)
39. Leif Petter Fjellin, Kongsberg (Finansnæringens Arbeidsgiverforening)
40. Joar K. Eikås, Vestby (SAMFO)
41. Hanne Veiby, Oslo (SAMFO)
42. Bjørn Neverlien, Lillehammer (SAMFO)
43. Eva Lomelde, Bergen (SAMFO)
44. Arne Andreas Melander, Bergen (PBL)
45. Merete Karin Soløy, Nesodden (PBL)
46. Hanne Rennemo, Asker (PBL) (
47. Per Helge Myren, Ålesund (PBL)
48. Trond Røkke, Trondheim (PBL)
49. Kjetil Tuvin Hopen, Bergen (PBL)
50. Magnhild Brekke, Bergen (PBL)
51. Hege Inger Tryggvason, Bærum (PBL)

Som varamedlemmer for Morten Øye og Turid Lilleheie:

1. Odd Jørgen Sørensen, Modum (LO Stat)
2. Gro Standnes, Oslo (LO Stat)
3. Erik Grønvold, Oslo (Unio)
4. Live Rasmussen, Oslo (Unio)
5. Solfrid Agersten, Oslo (Unio)
6. Arild Sandstøl, Time (Unio)
7. Kjetil Rekdal, Bergen (Unio)
8. Vivian Ellingsen Gotaas, Oslo (Akademikerne)
9. Vegard Munthe Ommedal, Oslo (Akademikerne)
10. Kathinka Mohn, Oslo (YS)

Som varamedlemmer for Kjell Otto Bjørnå og Ingrid Haugen:

1. Ingrid S. Høymork, Oslo
2. Tore Auberg, Oslo
3. Aase Skjebstad, Oslo

4. Jan Helge Pettersen, Oslo
5. Tone Westlie, Oslo
6. Sjur Tveit, Oslo

Vedlegg 3

**MEDLEMMER OG VARAMEDLEMMER AV ARBEIDSRETTEEN PER
1. SEPTEMBER 2012***I faste stillinger:*

<i>Arbeidsrettens leder:</i>	Jakob Wahl, Røyken
<i>Arbeidsrettens nestleder:</i>	Tron Løkken Sundet, Oslo
<i>Dommer i Arbeidsretten:</i>	Marit B. Frogner, Oslo

Ved kongelig resolusjon 10. juni 2011 ble disse oppnevnt som medlemmer og varamedlemmer av Arbeidsretten for perioden 1. september 2011 til 31. august 2014:

Som medlemmer ved behandling etter arbeidstvistloven

5. Tove Stangnes, Kongsvinger
6. Kjell Bjørndalen, Øvre Eiker (LO)
7. Terje Solberg, Moss (NHO)
8. Lars Chr. Berge, Bærum (NHO)

Som medlemmer ved behandling etter tjenestetvistloven

5. Morten Øye, Frogn (LO Stat) (ny)
6. Turid Lilleheie, Drammen (LO Stat) (ny)
7. Kjell Otto Bjørnå, Bærum
8. Ingrid Haugen, Oslo

Som varamedlemmer for leder Jakob Wahl, nestleder Tron Løkken Sundet og konst. dommer Marit Bjørånesset Frogner:

13. Lagdommer Hedda Remen, Bærum
14. Lagdommer Eirik Akerlie, Oslo
15. Pensjonert høyesterettsdommer Trond Dolva, Asker
16. Spesialrådgiver Georg Fredrik Rieber-Mohn, Ringerike
17. Lagdommer Sveinung Koslung, Oslo
18. Professor Asbjørn Kjønsstad, Oslo
19. Pensjonert høyesterettsdommer Karenanne Gussgard, Bærum
20. Pensjonert høyesterettsdommer Kirsti Coward, Oslo
21. Pensjonert høyesterettsdommer Lars Oftedal Broch, Oslo
22. Pensjonert høyesterettsdommer Karin M. Bruzelius, Oslo
23. Pensjonert høyesterettsdommer Eilert Stang Lund, Oslo
24. Lagdommer Tone Aasgaard, Oslo

Som varamedlemmer for Tove Stangnes og Kjell Bjørndalen:

24. Per Østvold, Oslo (LO)
25. Arnfinn Nilsen, Bamble (LO)
26. Hildegunn Brune, Stranda (LO)
27. Finn Erik Thoresen, Oslo (LO)
28. Gerd Torkildson, Førde (Unio)
29. Dag Søgaaard, Elverum (Unio)
30. Laila-Brith Josefsen, Fredrikstad (Unio)
31. Kristin Kvaalen, Porsgrunn (Unio)
32. Bjarne Harald Wik, Rælingen (Unio)
33. Ingunn Alver, Askøy (Unio)
34. Didrik Coucheron, Bærum (YS)
35. Flemming Otto Hansen, Horten (YS)
36. John Giæver, Oslo (YS)
37. Kenneth Hatteberg, Fjell (YS)
38. Anne Berit Tandberg, Lier (Akademikerne)
39. Svein Nordenson, Oslo (Akademikerne)
40. Hilde Møllerstad, Bærum (Akademikerne)
41. Julius Okkenhaug, Skedsmo (Akademikerne)
42. Rolf Jacobsen, Asker (Akademikerne)
43. Roger Johansen, Sarpsborg (NITO)
44. Lisbeth Andersen, Tromsø (NITO)
45. Svein Erik Andersen, Kristiansand (NITO)
46. Gry Andersen, Tromsø (NITO)

Som varamedlemmer for Terje Solberg og Lars Chr. Berge:

52. Tore Ulleberg, Stavanger (NHO)
53. Jostein Gaasemyr, Oslo (NHO)
54. Axel Thuve, Bærum (NHO)
55. Bjørg Hjelmås, Oslo (NHO)
56. Helge Bjørneby, Halden (NHO)
57. Ingrid Johansen, Fredrikstad (NHO)
58. Sigbjørn Eikefjord, Hamar (KS)
59. Sunniva Berntsen, Bærum (KS)
60. Arne Nils Johansen, Harstad (KS)
61. Bente Svendsgam, Drangedal (KS)
62. Harald Røed, Fjell (KS)
63. Astrid Sommerstad, Kongsberg (KS)
64. Per Chr. Andersen, Sandefjord (KS)
65. Roy S. Vabog, Sandefjord (KS)
66. Thor Boger, Ski (Spekter)
67. Roald Andreas Mikkelsen, Oslo (Spekter)
68. Randi Johanne Løvland, Oslo (Spekter)
69. Karin Ask-Henriksen, Drammen (Spekter)
70. Hilde Brit Christiansen, Stavanger (Spekter)
71. Thor Johansen, Ås (Spekter)
72. Gro Sørbo, Hamar (Spekter)
73. Rolv Eldar Økland, Asker (Spekter)

74. Sten Aage Østby, Oslo (HSH)
75. Wendla Cathrine Faye Lødrup, Bærum (HSH)
76. Thorstein Larsen, Skedsmo (HSH)
77. Christina Styrvold Wiggen, Bærum (HSH)
78. Jan Lillevik, Bergen (HSH)
79. Karin Elisabeth Holme, Ski (HSH)
80. Inger Elisabeth Meyer, Asker (HSH)
81. Kjersti Solheim Johansen, Bærum (HSH)
82. Tom Sverre Vadholm, Oslo (Norges Rederiforbund)
83. Lisbeth Andersen, Oslo (Finansnæringens Arbeidsgiverforening)
84. Odd Audun Granås, Oslo (Finansnæringens Arbeidsgiverforening)
85. Synneva Kjærsteen Vethe, Oslo (Finansnæringens Arbeidsgiverforening)
86. Rune Lindnes, Lindås (Finansnæringens Arbeidsgiverforening)
87. Christel Aase Hovrind, Lier (Finansnæringens Arbeidsgiverforening)
88. Bente Rebnor, Fjell (Finansnæringens Arbeidsgiverforening)
89. Lars Kåre Smith, Oslo (Finansnæringens Arbeidsgiverforening)
90. Leif Petter Fjellin, Kongsberg (Finansnæringens Arbeidsgiverforening)
91. Joar K. Eikås, Vestby (SAMFO)
92. Hanne Veiby, Oslo (SAMFO)
93. Bjørn Neverlien, Lillehammer (SAMFO)
94. Eva Lomelde, Bergen (SAMFO)
95. Arne Andreas Melander, Bergen (PBL)
96. Merete Karin Soløy, Nesodden (PBL)
97. Hanne Rennemo, Asker (PBL) (
98. Per Helge Myren, Ålesund (PBL)
99. Trond Røkke, Trondheim (PBL)
100. Kjetil Tuvin Hopen, Bergen (PBL)
101. Magnhild Brekke, Bergen (PBL)
102. Hege Inger Tryggvason, Bærum (PBL)

Som varamedlemmer for Morten Øye og Turid Lilleheie:

11. Odd Jørgen Sørensen, Modum (LO Stat)
12. Gro Standnes, Oslo (LO Stat)
13. Erik Grønvold, Oslo (Unio)
14. Live Rasmussen, Oslo (Unio)
15. Solfrid Agersten, Oslo (Unio)
16. Arild Sandstøl, Time (Unio)
17. Kjetil Rekdal, Bergen (Unio)
18. Vivian Ellingsen Gotaas, Oslo (Akademikerne)
19. Vegard Munthe Ommedal, Oslo (Akademikerne)
20. Kathinka Mohn, Oslo (YS)

Som varamedlemmer for Kjell Otto Bjørnå og Ingrid Haugen:

7. Ingrid S. Høymork, Oslo
8. Tore Auberg, Oslo
9. Aase Skjebstad, Oslo

10. Jan Helge Pettersen, Oslo
11. Tone Westlie, Oslo
12. Sjur Tveit, Oslo